

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2015/2016**

JĘZYK POLSKI

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Uwaga: Model zawiera przykładowe odpowiedzi. Odpowiedzi zdającego mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być synonimiczny wobec modelu.

Za pełną odpowiedź przyznaje się maksymalną liczbę punktów, za niepełną – punkty częściowe, jeśli tak wskazano w modelu. Nie przyznaje się ułamków punktów. Za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną przyznaje się zero punktów.

Nr zadania	Proponowana odpowiedź	Pkt	Pkt częściowe
1.	Np. Miłość jest fundamentem i źródłem działania, budowania wspólnoty oraz kreowania życia społecznego. Miłość jest istotą człowieczeństwa. Miłość jest najważniejszą wartością w życiu człowieka. <i>Uznajemy każdą odpowiedź, która podkreśla znaczenie miłości.</i>	1	
2.	Służba – działalność opiekuńcza i socjalna człowieka, troska o drugą osobę, bycie odpowiedzialnym, szanowanie innych, konkretne działania dla dobra innych, poznanie ludzi. Pokora – refleksyjność w obliczu trudności, otwarcie się na drugiego człowieka, szacunek wobec niego, uznanie jego wartości, zrozumienie własnych ograniczeń, realna ocena własnych możliwości. Cierpliwość i wyrozumiałość – zgoda na obecność drugiego człowieka na co dzień, wyrozumiałość dla ludzkich słabości, umożliwienie innym przetrwania trudnych chwil, bezwarunkowa aprobata, niewchodzenie w konflikty, łagodzenie sporów, akceptowanie drugiego człowieka takim, jaki jest.	3	Po 1 punkcie za 2 przykłady do każdej cechy.
3.	Odpowiedź na pytania zawarte w akapicie 6 jest trudna, gdyż: - żyjemy w czasach egoistycznych; - na pierwszym miejscu stawiamy karierę, rozwój osobisty; - nie oglądamy się na potrzeby innych; - jesteśmy zmuszeni do koncentrowania się na swoim życiu. <i>Wystarczy jedno uzasadnienie.</i>	1	
4.	1. – I	2	1 punkt

	2. - O 3. - O 4. - I		za trzy poprawne odpowiedzi.
5.	C	1	
6.	1) A lub C	1	
7.	D	1	
8.	<p>- opis miejsca (dekoracje, rekwizyty, sceneria) <i>broń myśliwska, wielka lipa na wiejskim dziedzińcu, z jednej strony widać dom wiejski, z drugiej ogród... za ogrodzeniem dziedzińca staw, pola – i lasy sosnowe</i></p> <p>- informowanie o osobach <i>Kordian, młody 15–stoletni chłopiec, Grzegorz, stary sługa</i></p> <p>- informowanie o czynnościach, które wykonują bohaterowie (opis sytuacji) <i>leży pod wielką lipą na wiejskim dziedzińcu, nieco opodal czyści broń myśliwską</i></p> <p>- określenie sposobu mówienia bohatera (intonacja, głośność) <i>gwałtownie</i></p> <p>- przedstawienie sposobu zachowania i stanu ducha bohatera (podkreślenie ruchu, gestu, mimiki) <i>zadumany, zamyślony</i></p> <p>- informowanie, do kogo są adresowane słowa (funkcja tekstu na stronie) <i>mówi sam do siebie</i></p>	3	<p>Po 1 punkcie za każdą poprawnie określoną funkcję (cytat nie jest obowiązkowy).</p> <p>Za sam cytat punktów się nie przyznaje.</p>
9.	B	1	
10.	<p>anioł, burzy</p> <p><i>Wystarczy jeden przykład.</i></p>	1	
11.	<p>a) Marta kochała matkę- zakup świątecznych prezentów, przerażenie w obliczu choroby matki, opieka nad domem w trakcie pobytu matki w szpitalu, rezygnacja ze świątecznej wizyty u matki Michała, zazdrość o uczucia matki.</p> <p>b) ojczymowi (Wiktorowi) zależało na dobrych relacjach z Martą- opieka nad nią w trakcie choroby (aspiryna, cytryny), odwiedziny w szpitalu, realizacja marzeń (zakup psa Shimmy’ego), pochwały (za pracę z Marysią), wspólne rozmowy (np. o misiu), mediacje Wiktora w szkole i w domu, troska o Martę, tłumaczenie Michałowi odmowy pobytu świątecznego u Weroniki, przytulenie Marty po jej ucieczce z domu.</p>	2	Po 1 punkcie za 2 trafne przykłady w obrębie podpunktu.
12.	<p><i>Uznaje się również ogólny opis problemu, bez podania konkretnej sytuacji.</i></p> <p>Konflikt pokoleń (do wyboru)</p> <p>a) Marta i matka (wzajemne niezrozumienie, żal, pretensje):</p> <p>– dziewczyna ma pretensje, że nie wiedziała o planach małżeńskich matki;</p> <p>- Marta ma żal do matki o rozbitcie małżeństwa Wiktora;</p>	3	Po 1 punkcie za każdy przykład wraz z opisem problemu zgodnym z treścią utworu.

- bohaterka uważa, że matka nigdy nie miała i nie ma dla niej czasu;
- Marta jest przekonana, że Wiktor powoduje oddalanie się matki od niej;
- matka sądzi, że córka jest uprzedzona do ojczyma;
- matka uważa, że córka nie docenia jej starań;
- matka twierdzi, że Marta jest arogancka wobec ojczyma, nieczuła, egocentryczna, niewdzięczna;
- Marta sprawia kłopoty wychowawcze matce – incydenty w szkole (oszukanie nauczycielki), nie wraca na czas do domu, ucieczka, kłamstwa.

b) Marta i ojczym (Wiktor) (bunt, niechęć, odrzucenie opieki ojczyma):

- Marta robi na złość Wiktorowi: długo siedzi rano w łazience, niegrzecznie się do niego odzywa, nie wychodzi z psem na podwórko;
- Marta uważa, że Wiktor nie powinien wydawać jej poleceń, bo nie jest jej ojcem (nie traktuje go jako opiekuna);
- Marta uważa, że ojczym buntuje przeciwko niej matkę;
- Martę denerwuje zachowanie ojczyma, np. stukanie fajką w popielniczkę, śpiewanie przy goleniu, łapczywe jedzenie;
- Wiktor uważa, że Marta swoim zachowaniem robi wiele przykrości matce;
- Wiktor uważa, że ma prawo wychowywać Martę, a ona powinna go słuchać.

Nie uznaje się relacji między Michałem a Wiktorem.

Zazdrość

a) Michał i Patryk lub Michał i Marta – rywalizacja chłopców o uczucie dziewczyny, wyjścia Patryka z Martą do kina i na wieczorne spacerki, pogrożki Michała wobec Patryka, rywalizacja chłopców we florecie, spotkanie Patryka i Marty w Nidzicy (pójście na lody), spotkanie Marty i Patryka podczas ogniska na obozie, próba popłynięcia Patryka i Marty kajakiem do Wykna, nocleg Marty u Patryka w trakcie ucieczki z domu, myśl Michała o podtopieniu Patryka.

b) Marta i matka (Anna) lub Marta i ojczym (Wiktor) – Marta uważa, że obecność Wiktora rozdziela ją z matką, że matka zawsze staje po stronie ojczyma, zazdrość o uczucia i czas matki.

Trudności w nauce

Marta i Marysia Pataczkówna – pomoc Marty w

	przygotowaniu się do lekcji, słabe oceny spowodowane trudną sytuacją rodzinną, zaległości w opanowaniu materiału, wspólna nauka po osiągnięciu sukcesu, początkowa niechęć zamieniona w przyjaźń.		
13.	a) typ - narracja pierwszoosobowa cecha – ma charakter pamiętnikarski, narrator należy do świata przedstawionego, subiektywny, z ograniczoną wiedzą b) typ - narracja trzecioosobowa cecha – narrator wszechwiedzący, wszechobecny, nie należy do świata przedstawionego, obiektywny	2	Po 1 punkcie za każdy typ narracji wraz z dwoma cechami.
14.	Kryteria oceniania dedykacji zamieszczone są poniżej.	4	
15.	P, F, P, P	2	1 punkt za 3 poprawne odpowiedzi.
16.	Cytat	Uzasadnienie	2 Nie przydziela się punktów częściowych. 0 punktów za wypisanie samego wersu.
	<i>Już mi siły brak / Nie trzyma mnie tu nic</i>	Hiob wie, że wszystko utracił, pragnął zakończyć swoją udrękę i prosił Boga o śmierć.	
	<i>Musi być tak / Nie szkodzi, czasem idzie źle / Chyba już wiesz, nie zawsze w plecy wiatr</i>	Zgoda Hioba na przyjęcie cierpienia. Hiob błogosławił imię Boga, który mu wszystko dał i wszystko zabrał. Hiob uważa, że z ręki Boga należy przyjmować zarówno zło, jak i dobro.	
	<i>Zupełnie tak bez powodu</i>	Cierpienie niezawinione przez Hioba. Hiob nie wiedział, w jaki sposób zgrzeszył i dlaczego Bóg odwrócił się od niego.	
	<i>Wstaję, mimo tylu ran / I znów do góry głowę / Idę dalej / Idę dalej sam</i>	Wytrwałość Hioba w cierpieniu, jego osamotnienie. Hioba opuścili przyjaciele, został sam w swoim cierpieniu. Bóg przywrócił i pomnożył majątek Hioba. Oddał mu również jego dzieci, a Hiob żył jeszcze sto	

		czterdzieści lat i widział kolejne pokolenia swych potomków.		
17.	Np. a) doprowadzić kogoś do wściekłości, zdenerwować; b) oddawać się marzeniom, nic nie robić; c) upamiętnić się dzięki zasługom, przejść do historii; d) odłożyć pieniądze na trudniejszy okres życia, oszczędzać; e) człowiek niewyróżniający się, lecz mający duży wpływ na bieg spraw;		5	Po 1 punkcie za każde poprawne objaśnienie.
18.	a) strona bierna; b) strona czynna; c) strona czynna; d) strona zwrotna;		3	2 punkty za 3 poprawne przykłady. 1 punkt za 2 poprawne przykłady.
19.	A. woda – podmiot gramatyczny <u>lub</u> podmiot w mianowniku B. (ja) – podmiot domyślny <u>lub</u> podmiot ukryty C. wody – podmiot logiczny <u>lub</u> podmiot w dopełniaczu D. zdanie bezpodmiotowe E. woda i ogień – podmiot szeregowy <u>lub</u> podmiot zbiorowy		5	Po 1 punkcie za każde poprawnie wykonane zadanie. 0 punktów za wypisanie podmiotu bez określenia jego rodzaju.
20.	Ac Bd Cb		3	Po 1 punkcie za każdą poprawnie wykonaną część zadania.
21.	D		1	
22.	C		1	
23.	Kryteria oceniania listu są zamieszczone poniżej.		12	

KRYTERIA OCENY DEDYKACJI

Zadanie 14. (0-4)

1. Treść (0-1)

1 punkt – uwzględnienie w treści adresata (jednego z rodziców), nadawcy, odwołanie się do wskazówek w wychowywaniu nastolatków.

0 punktów – brak choćby jednego z wyżej wskazanych elementów.

2. Język (0-1)

1 punkt - dopuszczalny 1 błąd (składniowy, leksykalny, frazeologiczny, fleksyjny lub stylistyczny).

0 punktów – powyżej 1 błędu (składniowego, leksykalnego, frazeologicznego, fleksyjnego lub stylistycznego).

3. Ortografia (0-1)

1 punkt – dopuszczalny 1 błąd.

0 punktów – powyżej 1 błędu.

4. Interpunkcja (0-1)

1 punkt – dopuszczalny 1 błąd.

0 punktów – powyżej 1 błędu.

KRYTERIA OCENY LISTU

Zadanie 23. (0-12)

1. Treść (0-5)

1 punkt – praca odnosi się do problemu sformułowanego w temacie.

0 punktów – praca nie odnosi się do problemu sformułowanego w temacie.

1 punkt – uczeń przedstawia wybraną książkę (autor, tytuł, bohaterowie, zarys treści).

0 punktów – brak choćby jednego z wyżej wskazanych elementów.

2 punkty – praca zawiera trafne i wnikliwe uzasadnienie wyboru książki.

1 punkt - zawiera trafne uzasadnienie wyboru książki.

0 punktów – praca nie zawiera zgodnego z poleceniem uzasadnienia wyboru książki.

1 punkt – autor pracy uwzględnia w wypowiedzi rówieśniczego adresata (odpowiednie zwroty poza nagłówkiem).

0 punktów – brak odwołania do rówieśniczego adresata, brak zwrotów do adresata poza nagłówkiem.

Uwagi:

1. Błędy dotyczące rodzajów i gatunków literackich, tytułów, imion i nazwisk autorów oraz bohaterów tekstów powodują obniżenie oceny treści o jeden punkt.

2. W pracy krótszej niż określono nie ocenia się kompozycji, segmentacji, stylu, języka, ortografii i interpunkcji.

3. Jeżeli uczeń pisze pracę niezgodną z poleceniem, otrzymuje 0 punktów również w pozostałych kryteriach.

2. Forma (0-1)

1 punkt – zachowanie formalnych wyróżników listu prywatnego (miejscowość, data, nagłówek, formuła pożegnalna w zakończeniu, podpis).

0 punktów – brak choćby jednego z formalnych wyróżników listu prywatnego.

3. Kompozycja (0-1)

1 punkt – zachowany logiczny tok rozważań, segmentacja konsekwentna i celowa, prawidłowe proporcje pracy.

0 punktów – brak uporządkowania logicznego, segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji, nieprawidłowe proporcje pracy.

4. Styl (0-1)

1 punkt – styl konsekwentny, dostosowany do wywodu argumentacyjnego; występują wyrażenia zapewniające spójność tekstu i wyznaczające jego strukturę, podkreślające punkt widzenia autora i słuszność przywołanych argumentów.

0 punktów – styl niekonsekwentny lub niedostosowany do wywodu argumentacyjnego.

5. Język (0-2)

2 punkty – dopuszczalne 4 błędy (składniowe, leksykalne, frazeologiczne, fleksyjne lub stylistyczne).

1 punkt – dopuszczalnych 5 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych).

0 punktów – powyżej 5 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych).

6. Ortografia (0-1)

1 punkt – dopuszczalne 2 błędy.

0 punktów – powyżej 2 błędów.

7. Interpunkcja (0-1)

1 punkt – dopuszczalne 3 błędy.

0 punktów – powyżej 3 błędów.